

Izglītības sistēmas Eiropā un pasaulē

Amerikas Savienotās Valstis

Prof. A. Rauhvargers

Izglītības pārvaldes līmeņi

Skolu skaits ir ap 90 000,

Skolas pēc pakļautības līmeņa:

Federālās – tikai militārās un tās kuras atrodas militārajās bāzēs

Štata – ļoti nedaudzas, galvenokārt invalīdiem domātās

Apgabala (*county*) – dažkārt skolas tieši pārvalda apgabala līmenī, bet parasti *County school board*, kas pārrauga daudzo *School districts* darbību

School district – izglītības apriņķi paši ir 3 līmeņu – mazākie, kas pārvalda pamatskolas – un vairāki tādi kopā veido apriņķi, kas pārvalda vidusskolas, un tad var būt arī vēl lielāks “college district”

Skolas izglītība

no 6 gadu vecuma 12 gadu ilga

Galvenās iespējas (bet pastāv arī citas):

6+3+3: primary (elementary)
junior high school (middle school),
senior high school

6+6 primary + secondary

4+4+4 primary (elementary) – 4 gadi

middle school – 4 gadi

high school – 4 gadi

8+4 primary – 4gadi

secondary – 4 gadi

Vidusskolas programmas un diplomu veidi

- “ Lielas izvēles iespējas, īpaši *high school gados*
- “ Daudz privātu skolu, kas nodrošina labāku sagatavošanos augstskolai.
- “ Vidusskolas programmas var būt :
 - . Universitātei gatavojošās,
 - . Vispārējās,
 - . Tēlotājas mākslas,
 - . Izpildītājmākslas,
 - . Komercijas,
 - . Amatu/arodu un
 - . Tehniskās
 - . Pēdējā laikā skolas piedāvā arī *International Baccalaureate* programmu
- “ *High school diploma* var būt *general, honors vai academic*

Vidusskolas beigšanas nosacījumi

- “ Lai saņemtu High School diploma jābūt:
 - . izpildītam zināmam minimālajam kredītpunktu skaitam
 - . Sasniegtai noteiktai vidējai atzīmei.
 - minimālie nosacījumi **nav noteikti** ne federālajā, ne štata mērogā...

 - “ Kredītus mēra t.s. Karnegi vienībās (*Carnegi units*)
 - “ *Carnegi Unit (Carnegi hour) =*
 - priekšmets ir apgūts :
 - 1 mācību stundu dienā
 - 5 dienas nedēļā
 - 36 nedēļu mācību gada garumā
- Vairums akadēmisko priekšmetu aptver 2 un vairāk Karnegi vienības**

Vidusskolas beigšanas nosacījumi II

- “ **Minimālajam** (*general*) diplomam prasības parasti ir ap 16-18 Karnegi vienību, obligāti ietverot :
Angļu valodu,
matemātiku,
1 dabaszinātņu priekšmetu,
1 sociālo zinātņu priekšmetu un
dažkārt arī svešvalodu
(tātad atlikušās 8 vienības var būt jebkas...)
- “ *Honors un academic diplomi*
prasa lielāku kopējo Karnegi vienību skaitu (vismaz 20)
un vairāk “grūto” priekšmetu

Augstskolas priekšmeti vidusskolā – *Advanced placement** programma

- “ Programma ļauj apdāvinātiem skolniekiem apgūt dažus augstskolas sākuma kursus jau vidusskolā.
- “ Eksāmeni ir jākārtoti pie *College Admission Examinations Board* (tātad **NE skolā**)
- “ Atzīmes ir no 1 līdz 5
- “ Tie, kas saņem 3 un vairāk, iegūst tiesības šos kursus neatkārtot augstskolā.
- “ Principā augstskolas tam var noteikt ierobežojumus, tomēr pat pašas prestižākās mēdz *Advanced placement* ceļā piešķirt līdz pat *sophomore standing* (*Sophomore* = otrā kursa students)

Vidusskolas atestāts pats par sevi NAV pietiekams uzņemšanai augstskolā .

Vidusskolas diploms ir obligāts, bet bez tam augstskolas :

” atlasa pēc valsts mēroga testu rezultātiem (vairs nav oblig.):

(SAT I, SAT II, ACT) *SAT = Scholastic Achievement Test*

” nosaka savas prasības:

- . jābūt academic vai honors diplomam,
- . Augstskolas (īpaši prestižās) prasa lai ir nokārtoti 4 *Advanced placement* testi vismaz ar atzīmi 4)
- . vidusskolā apgūtajam apjomam (parasti vidusskolā ir jāapgūst 20 un vairāk Karnegi vienības)
- . Vidusskolas vidējai atzīmei
- . Vidusskolā apgūtās programmas veida,
- . Iesniegtajām atsauksmēm

Nacionālie testi, ko augstskolas izmanto atlasei (pēdējā laikā testus neuzskata par obligātiem)

Populārākais – SAT tests

- “ *Scholastic Aptitude Test (SAT I)* - **piemērotības tests**:
3 stundu tests valodas lietošanas prasmē un matemātikā,
katrā iegūst atzīmi no 200 līdz 800, (vidēji valstī ap 500).
Uzņemšanai ar 1000 kopējo parasti nepietiek. Prestižās
augstskolas mēdz noteikt minimumu SAT 1200 vai pat 1300.

- “ *American College Test (ACT)* – nacionālais eksāmens
augstskolu uzņemšanai, atzīmes 1-36, vidēji valstī 21.
ACT 24 ≈ SAT 1000

Nacionālie testi, ko augstskolas izmanto atlasei II

” *Scholastic Achievement Test (SAT II):*

eksāmeni izvēlētajai programmai būtiskos priekšmetos,

5 priekšmetu grupas:

angļu valoda,

matemātika,

vēsture,

dabaszinātnes,

svešvalodas

Testi iespējami pavisam 22 dažādos priekšmetos.

Pēc augstskolas prasībām papildus *SAT I* var būt jākārtos
1-3 *SAT II* testi.

Ārpusskolas iespēja – *General Educational Development* (*GED*)

Pieaugušajiem, kuri vēlas iegūt vidusskolas diplomu, *American Council of Education* piedāvā *GED* programmu.

- “ *GED* programma ir pašmācības programma, kuras apguvējiem ir nodrošināta vadība un konsultācijas,
- “ pēc noteikta skaita eksāmenu nokārtošanas iegūst *GED* sertifikātu

Augstskolas pēc pārraudzības līmeņa

- “ Augstskolas – *var saukties “school”!*
- “ Akreditētu augstskolu – ap 4’500.
- “ Mācību maksa ir visās augstskolās
- “ Augstskolas pēc pārvaldes līmeņa:
 - Federālās – vismazākais skaits:
militārās vai citas, kuras atrodas militārajās bāzēs
 - “Štata universitātes” – faktiski attiecīgā štata universitāšu sistēma ar kampusiem dažādās vietās
tās ir lielas augstskolas ar sen iedibinātu reputāciju
 - *City Schools* – augstskolas, kuras nes pilsētas nosaukumu
– gan universitātes, gan koledžas

Reliģisko organizāciju un privātās augstskolas

“ Pāri par 1000 augstskolu ir reliģisko organizāciju dibinātas, no tām puse katoļu, bet arī metodistu, mormoņu utt. , daļa saucas konkrēta garīdznieka vārdā.

Jāuzmanās, jo pastāv virkne reliģisku augstskolu, kuras nav (pareizā veidā) akreditētas.

“ Privātās augstskolas – vairums ir bezpeļņas, bet ir arī *for-profit*. Mācību maksa gadā var sasniegt 30'000 USD un vairāk.

Augstskolu finansēšana

Nav taisnība, ka ASV ir augstas studiju maksas, jo valsts nefinansē augstskolas!

- “ Štata līmenī (štata augstskolām) - no ienākumu nodokļa
- “ Apgabala līmenī - (lielākā daļa augstskolu) – no īpašuma nodokļa
- “ mācību maksa sastāda nelielu daļu finansējuma – gan valsts, gan privātajās
- “ Valsts finansējums – pamatā zinātnei (caur grantu konkursiem) un infrastruktūrai
- “ Ziedojumi: privātu fondu sponsorējums, absolventu atbalsts,
- “ Pašu ieņēmumi

Augstskolu finansēšana

- “ Ziedojumi: privātu fondu sponsorējums, absolventu atbalsts,
- “ Pašu ieņēmumi

2011. Gadā (dati no USA Today, 14-16 Sep, 2012): 820 augstskolas ziedojumos ieguva 408 miljardus dolāru, visvairāk:

17 miljardi Teksasas univ, pa 16,5 Prinstona, Stenforda, Masačūsetas tehnoloģiju institūts, 54 augstskolas – virs 1 miljarda

Augstākā izglītība

ASV augstāko izglītību tādā vai citādā veidā mēģina iegūt ap 70% no vecuma grupas

Realitātē no katras vecuma grupas:

- . Bakalaura grādu iegūst 40%,
- . Maģistra grādu 15%
- . Doktora grādu 1,2%

Dati no US Department of Education

ASV un ārzemju studenti

Pēcdiploma studijās (maģistratūrā, doktorantūrā) ārvalstu studentu skaits sastāda lielu daļu studentu kopskaita ir ievērojams:

- ” Inženierzinātnēs 50%,
- ” Fizikas un saistītajās zinātnēs 41 %,
- ” Bioloģijā un saistītajās zinātnēs 26%

Augstākā izglītība - *undergraduate*

” Universitātes un koledžas piešķir *Bachelor degree*

Bachelor degree iegūst pēc 4 akadēmisko studiju gadiem (reāli bieži vien ilgāk*):

” 1. gads- freshman,

” 2. gads- sophomore,

” 3. gads- junior,

” 4. gads- senior.

Programmai ir 3 daļas:

pamatkursi (vispārīga izglītība dažādās jomās),
galvenā studiju joma (*major field*) un
izvēles kursi.

Honours degrees – atšķirībā no britiem nozīmē izcilību.

Honors gradācijas: cum laude, magna cum laude, summa cum laude

*- pēc 2004. gada datiem vidēji ASV pēc 5,5 gadiem daudzo daļlaikā studējošo dēļ.

Kredītstundas

- “ Kredītstundu sistēmas atšķiras no Eiropas – jo tās nebalstās uz studenta slodzi, bet gan uz kontaktstundām.
- “ Eiropā ECTS – studenta 1 gada pilna studiju slodze ir 60 ECTS kredīti.
1 ECTS kredīts ir aptuveni 27 studenta darba stundas
- “ ASV Sistēmas ir divas – semestra kredītstundu un ceturkšņa kredītstundu. Trimestru sistēmā tiek lietotas ceturkšņa kredītstundas.

Studiju gada organizācija. Kredītstundas

Semestru sistēmā tiek lietoti *semester credit hours*:

(ī sāki nosaukumi - , *semester credit*)

semester hour: =

viena 50 minūšu kontaktstunda nedēļā

15 nedēļu semestra garumā, tātad 12,5 pulksteņa stundas

Priekšmetiem tiek noteikts semestrī iegūstamo kredītstundu skaits:

- ” parasti 3,
- ” grūtākiem priekšmetiem, īpaši dabaszinātņu 4-5,
- ” laboratorijas darbiem tiek noteikts kredītstundu skaits, kas ir daudz mazāks par reālo nodarbību ilgumu, ne vairāk kā 1-2 kredītstundas semestrī.

Kredītstundas. Semestra sistēma

Semestrī studenti apgūst 4-6 priekšmetus (12-18 kredītstundas)

Augstskolas mēdz ierobežot maksimālo iegūstamo kredītu skaitu semestrī vai gadā

Bakalaura grāda ieguvei **minimums** parasti ir 120 semestra kredītstundas (*semester credit hours*)

Visas kredītstundas nav vienādas vērtības

- “ Bakalaura programmā ir pāri par 40 priekšmetu kursu,
- “ Priekšmeti iedalās zemākā un augstākā līmeņa priekšmetos
- “ *lower division/ lower level*), - kurus mācās freshman un sophomore studenti
- “ un augstākā līmeņa *upper division/ upper level*
- “ Augstākajos studiju līmeņos *junior* un *senior* apgūst **galvenokārt** augstākā līmeņa kursus

Visas kredītstundas nav vienādas vērtības

” Parasti: galvenā studiju virziena (*major*) kursi ir augstākā līmeņa, bet palīgvirzienu (*minor*) – var būt zemākā līmeņa

Daudzas augstskolas nosaka minimālo kredītstundu skaitu, kam jābūt augstākajā līmenī, bet ne visas.

Rezultātā dažkārt iespējams iegūt bakalauru arī ar 2/3 – 3/4 zemākā līmeņa kursu –

tas var radīt grūtības iestājai pēcdiploma studijās un atzīšanai ārzemēs!

GPA – būtisks rādītājs

GPA – grade point average - vidējā svērtā atzīme bakalaura sekmju izrakstā

Atzīmes augstākajā izglītībā

A	excellent	4,0	90-100%
B	good	3,0	80-90%
C	average 2,0	70-80%	
D	pass (poor)	1,0	60-70%
F	fail	0	<60%

GPA tiek mērīts visu laiku. Parasti 2,0 nepieciešams, lai noturētos augstskolā.

Augstskolas kredītpunktu ieguve mūžizglītības ceļā I

1. *CLEP: College Level Examination Program*

- ” Jebkura vecuma studentiem ir iespēja caur *College Entrance Examination Board* pēc to patstāvīgas apguves kārtot AUGSTSKOLAS PRIEKŠMETU eksāmenus.
- ” Var kārtot augstskolas studiju sākuma daļas (pirmo 2 gadu) eksāmenus
- ” Ap 2000 koledžas un universitātes piešķir kredītpunktus līdz pat 2 gadu apjomam no CLEP eksāmeņiem.
- ” Prestižākās augstskolas var arī nevēlēties ieskaitīt kredītus par CLEP vai darīt to ierobežotā apjomā.

Augstskolas kredītpunktu ieguve mūžizglītības ceļā II

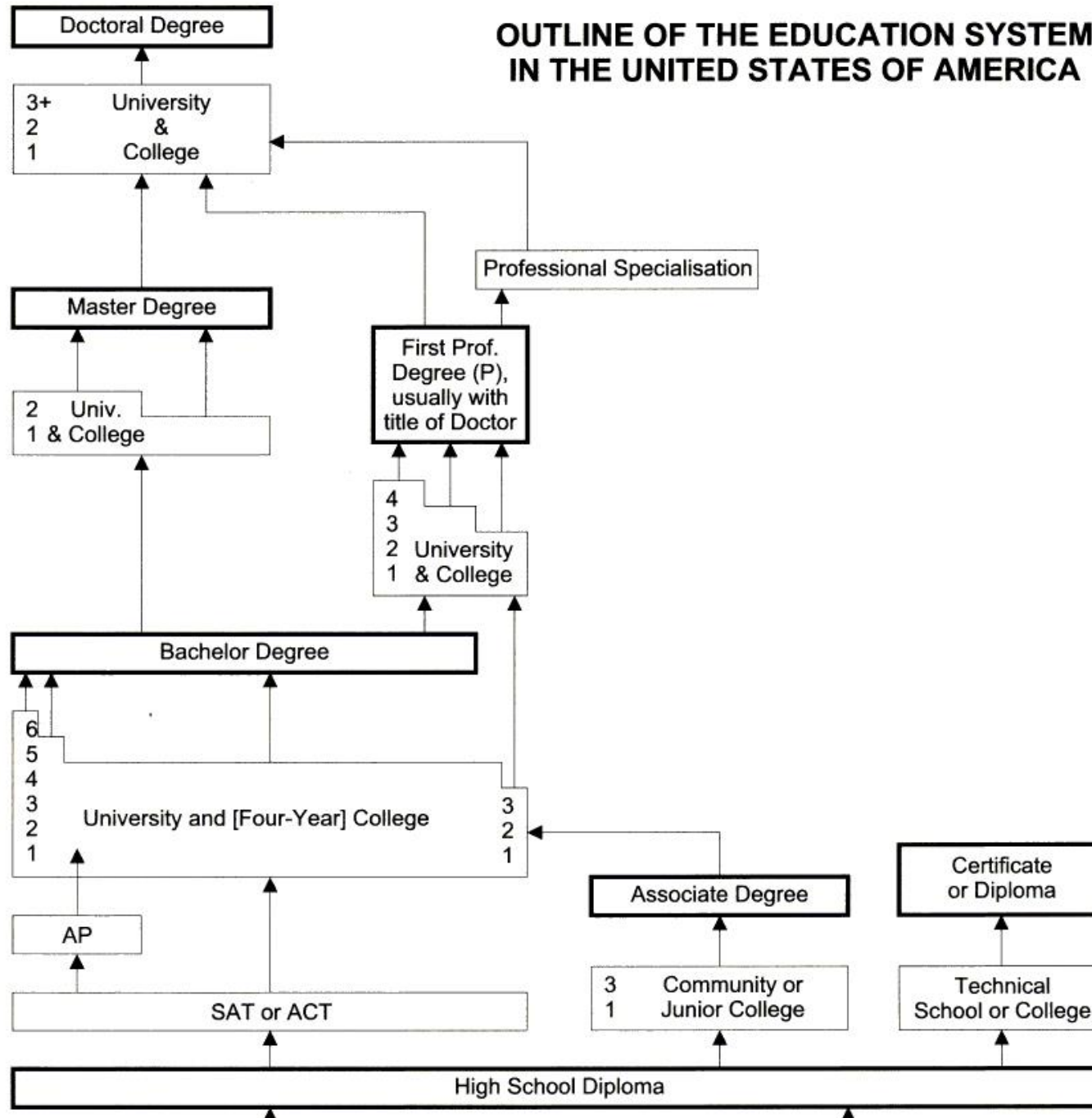
2. ACT Proficiency examination program (PEP)

Caur šo programmu jebkurā vecumā ir iespējams kārtot eksāmenus, kas dod augstskolas kredītpunktus.

Atšķirības no CLEP

- galvenokārt profesionālajās programmās,
- var iegūt kredītpunktus arī augstākos studiju posmos

OUTLINE OF THE EDUCATION SYSTEM IN THE UNITED STATES OF AMERICA

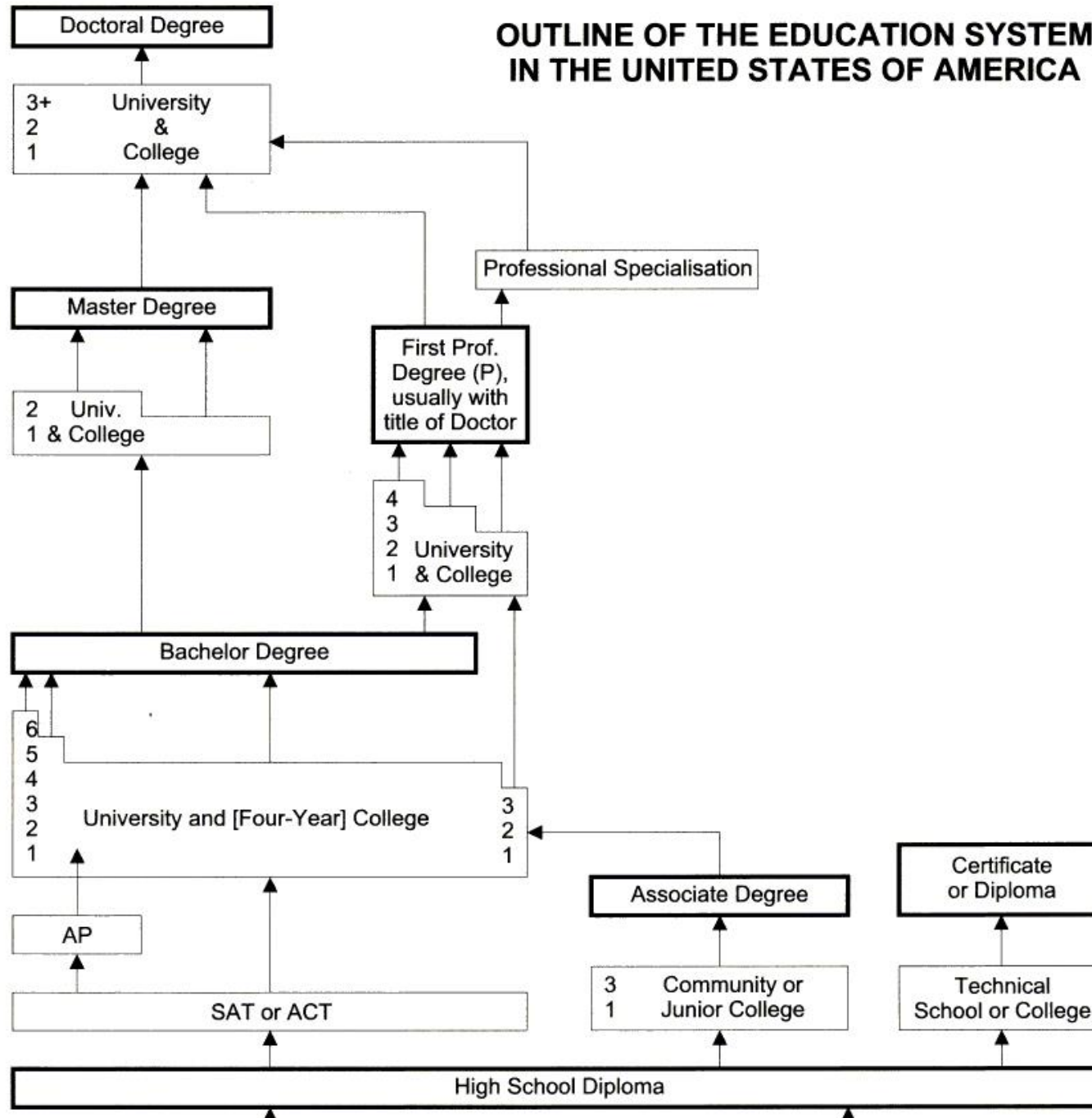
Divgadīgās (*junior un community* koledžas)

- ” Koledžas skaitās pie augstākās izglītības,
- ” Studiju rezultātā tiek iegūts *associate degree*

Programmu veidi ir:

- ” Akadēmiskas – tās ietver vispārīgos priekšmetus un ievadkursus “major” jomā
- ” profesionālas (piem. gatavošana medicīnas māsas, medicīnas palīgprofesijām, dažām biznesa un tehniskām profesijām,) un
- ” arodorientētas (*vocationally oriented*) ne tik konkrētai profesijai, bet ar prof. ievirzi.
Arodorientēto grādu nosaukumā tiek lietots “*applied*” – piem, “*associate of applied science*”
- ” Akadēmisko programmu beidzējiem ir cerības bakalaura programmā ieskaitīt līdz 100% kredītpunktu, īpaši ja koledžai ir līgums ar universitāti.
- ” Pārējām – ļoti individuāli, gadās, ka nav iespējams ieskaitīt neko.

OUTLINE OF THE EDUCATION SYSTEM IN THE UNITED STATES OF AMERICA

“Pirmie profesionālie grādi” =

= profesionālās kvalifikācijas, kuras prasa 6 un vairāk gadu studijas pēc vidusskolas:
medicīnā, zobārstniecībā, farmācijā, arhitektūrā,
jurisprudencē, pedagogijā, teoloģijā u.c.

” studijas specialitātē parasti ir 2-4 gadu pēc bakalaura grāda iegūšanas (dažkārt nevajag bakalaura grādu, pietiek ar 3 gadiem bakalaura programmā).

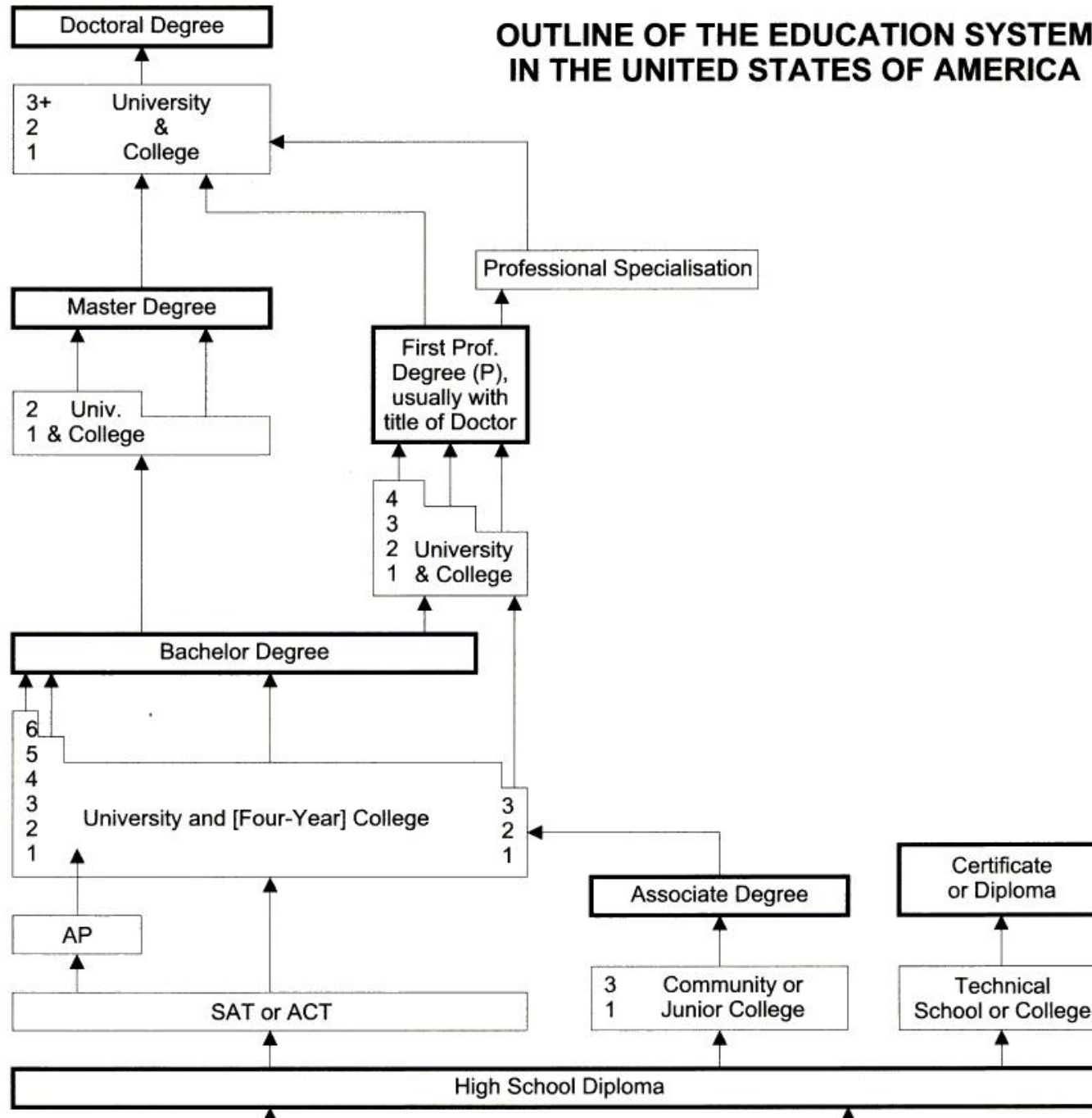
“Pirmie profesionālie grādi” =

- “ legūtie oficiālie nosaukumi var būt no bakalaura līdz doktoram:
 - . Bachelor of Architecture,
 - . Master of Divinity,
 - . Juris Doctor,
 - . Doctor of Medicine,
 - . Doctor of Pharmacy.

- “ *First professional degrees* tomēr neskaitās pie *Postgraduate*, bet gan undergraduate līmeņa.

- “ Neskaitīšanās “postgraduate” nerada problēmas, jo visiem “pirmo profesionālo” grādu īpašniekiem ir tiesības stāties doktorantūrā.

OUTLINE OF THE EDUCATION SYSTEM IN THE UNITED STATES OF AMERICA

Graduate (pēcdiploma) līmenis – uzņemšana

Uzņemšanai nepieciešamas bakalaura grāds no atzītas
augstskolas,

bet ar to nepietiek - bakalaura grādam jābūt “labam”

Kritēriji:

- ” Sekmes bakalaura studiju laikā (GPA*)
- ” Rakstiska pārbaudījuma rezultāti
- ” Rezultāti dažādos pēcdiploma studiju uzņemšanas testos,
piem.
 - . *Graduate Record Examinations (GRE)*,
 - . *Graduate Management Admissions Test (GMAT)*,
 - . *Law School Admission Test (LSAT)* vai *Medical College Admission Test (MCAT)*.
- ” atsauksmes

Graduate (pēcdiploma) līmenis

- “ Daļa maģistra programmu ir profesionāli orientētas un tajās iegūst augsta līmeņa prasmes un kompetences konkrētai profesijai.

jo virknē reglamentēto profesiju reģistrācijai profesijas reģistrā ASV tiek prasīts maģistra grāds attiecīgajā profesionālajā jomā, tādēļ šie maģistra grādi bieži paver profesionālās karjeras iespējas,
- “ Dažos gadījumos šā tipa maģistra programmās prasa ļoti nelielu vai nekādu iepriekšējo sagatavošanos galvenajā (*major*) studiju jomā (resp. uzņem ar gandrīz jebkādu bakalaura grādu).
- “ Šī tipa maģistra programmas ir orientētas uz praktisko darbību, tajās lielākais īpatsvars ir studijām nevis pētniecībai

Graduate (pēcdiploma) līmenis

- “ Akadēmiski orientētās maģistra programmas sagatavo pētnieciskam darbam vai tālākai izaugsmei savā nozarē. Tajās uzņem ar bakalaura grādu tajā pašā vai ļoti tuvā jomā.

Akadēmiskās programmas ietver:

- “ pētniecisku darbību,
- “ visaptverošus eksāmenus nozarē un
- “ patstāvīgi sagatavotu maģistra darbu

Kredīti maģistra programmās

- “ Master's programmā minimums ir vismaz 30 semestra kredītu (bieži 36).
- “ It kā kredītu maz – pirmsdiploma studijās 36 kredīti būtu tikai 1 studiju gads, bet –
maģistratūras studijās ir daudz lielāks patstāvīgā darba īpatsvars, studenti semestrī ņem mazāk priekšmetu nekā bakalaura programmā.
- “ Rezultātā maģistra grāda ieguve bieži prasa 4 semestrus (minimums skaitās 1 gads) .

Kredīti maģistra programmās

- “ Pētniecisko maģistra grādu (*research Master degrees*) ieguvei nepieciešams pētniecisks Maģistra darbs (Master's thesis).
- “ MBA vai citos profesionālos maģistra grādos ietilpst patstāvīgi veikti projekti un ziņojumi par tiem.
- “ Formālais kredītstundu skaits maģistra darbam parasti ir ļoti neliels (jo kredīti taču balstās uz kontaktstundām...), tādēļ kredītu skaits nav labs rādītājs, pēc kura vērtēt maģistra darba nozīmīgumu programmā.

Pētnieciskais doktora grāds

- “ Research Doctoral degrees – apzīmējums, lai nejauktu ar “pirmajiem profesionālajiem “ doktora grādiem
- “ Tomēr arī *research doctorate* var būt gan PhD, gan profesionāli doktora grādi.

Pētnieciskais doktora grāds

- “ specializētās zināšanas un prasmes, kas tiem ļauj vai nu
 - . mācīt akadēmiskā vidē vai,
 - . strādāt profesijā,
- “ pētnieciskās prasmes, kas tiem ļauj pacelt šo akadēmisko un/ vai profesionālo kompetenci augstākā līmenī.
- “ Profesionālie doktora grādi ir orientēti vairāk uz augsta līmeņa profesionālo praksi nevis pētniecību, tajos uzsvars ir vairāk uz pētniecisko metožu izmantošanu nekā uz oriģināliem pētījumiem.

Akreditācija ASV augstākajā izglītībā

- “ ASV nav federālās ministrijas vai centralizētas iestādes, kam būtu uzticēts realizēt pārraudzību pār visas valsts augstskolām
Ar 6000 augstskolām valstī daudzveidība un arī kvalitātes spektrs ir ļoti plašs
- “ Akreditācija ir brīvprātīga, taču uz to stimulē priekšrocības statusā un arī finansu pasākumi.
- “ Akreditāciju veic privātas nevalstiskas aģentūras, kurām pašām ir jāatbilst zināmiem kvalitātes standartiem un periodiski jāpakļaujas izvērtēšanai, lai viņu veiktā akreditācija tiktu atzīta
- “ Akreditācijas aģentūru privātais raksturs un daži likumdošanas “caurumi” ir izraisījuši neatzītu akreditētāju izplatīšanos ASV

Akreditācija ASV

- ” Izveidotāji ir pašas augstskolas – lai atšķirtu īstās no *degree mills*
- ” Bet ienaidnieks nesnauž – rodas arī *accreditation mills*
- ” «Pareizais» nosaukums ir *Regional accreditation* un tās centrs ir CHEA –*Council for Higher Education Accreditation* (*chea.org*)

Learning Outcomes in accreditation

- “ In recent decades, the introduction of **learning outcomes assessment** into accreditation standards which was forced by the government has been an important innovation.
- “ Namely, with the 1992 Reauthorization Act, Congress signaled its dissatisfaction with regional accreditation agencies that did not sufficiently **address student academic achievements, including learning outcomes**

Wolff poses the following questions and responses concerning the effectiveness of accreditation (2005, pp. 87–89)

“ **Is accreditation taken seriously by the academic community?**

“ For new institutions accreditation usually plays a significant role but the so-called elite universities often either ignore it or “view it as, at best, a necessary nuisance” (p. 87). To change this attitude, the new review models, for example, in the Western Association of Schools and Colleges (WASC), have been tailored for and partly by the research universities in order to meet the issues of greatest importance.

“ **Is accreditation cost-effective and value-adding?**

“When accreditation is seen primarily as a compliance-driven exercise to demonstrate the achievement of minimum standards and no more, it becomes like a trip to the dentist: a necessary task but one that should take as little time and cause as little pain as possible” (p. 87). Accrediting agencies are increasingly emphasizing that the main role of accreditation is to add value for the management of an institution, and to create change.

Learning Outcomes in accreditation

- “ In recent decades, the introduction of **learning outcomes assessment** into accreditation standards which was forced by the government has been an important innovation.
- “ Namely, with the 1992 Reauthorization Act, Congress signaled its dissatisfaction with regional accreditation agencies that did not sufficiently **address student academic achievements, including learning outcomes** (Wolff, 2005, p. 85).

“Profesionālā akreditācija”

- “ Ja augstskola piedāvā programmas reglamentētās profesijās, tad likumdošana prasa, augstskolai iegūt akreditāciju, lai attiecīgās programmas absolventiem būtu likumīgas iespējas saņemt licences darbam attiecīgajā profesijā
- “ Šim nolūkam vispirms būs vajadzīga pašas augstskolas akreditācija, taču konkrētās programmas akreditāciju veiks attiecīgās organizācijas, kuras pārrauga konkrēto reglamentēto profesiju.

US profesionālās akreditācijas aģentūras

- “ ABET
- “ American Speech-Language-Hearing Association Council on Academic Accreditation in Audiology and Speech-Language Pathology (CAA-ASHA)
- “ Commission on Accreditation of Medical Physics Education Programs (CAMPEP)
- “ Council on Social Work Education (CSWE)
- “ The Higher Learning Commission North Central Association of Colleges and Schools (HLC-NCA)
- “ WASC Senior College and University Commission

Kam prasīt vai akreditētāji ir akreditēti?

Ar akreditētāju atzīšanu nodarbojas

- ” US Department of Education
- ” Council of Higher Education Accreditation

- ” Abu organizāciju mājaslapās var atrast gan to,
- ” kuri akreditētāji ir atzīti, gan to
- ” Kuras augstskolas ir akreditētas

Interneta adreses:

http://www.ed.gov/admins/finaid/accred/accreditation_pg4.html

<http://www.chea.org/>

Augstskolu klasifikācija (Carnegie classification)

- “ Pētnieciskās universitātes (*research universities*) I un II,
- “ Doktora grādus piešķirošās (*doctoral-granting*) universitātes I un II
- “ Daudzprofilu (*comprehensive*) universitātes un koledžas - I un II
- “ Četrgadīgās (*liberal arts*) koledžas I un II
- “ Divgadīgās koledžas un institūti (*two-year*),
- “ Brīvo profesiju augstskolas (*professional schools*) un citas specializētās augstskolas

Gradācijas I un II nosaka pēc:

- “ Valsts finansējuma
- “ Piešķirto doktora grādu skaita
- “ Studentu skaita

Statistika no Karnegi

Augstskolas, kas nepie z ir doktora gr dus	4112
Augstskolas, kas pie z ir doktora gr dus	264
Vair k nek 100 gad	123
Vair k nek 200 gad	69
Vair k nek 300 gad	40
Vair k nek 500 gad	14
Rekords - 775 gad	University of California, Berkley

Statistics from Carnegie classification of HEIs, 2011

Student population	Number of HEI
10000 - 20000 stud	326
20000 . 30000	124
30000 . 50000	45
> 50000	5
Records 78000 307,965 470,800	Kaplan University, Davenport Campus Phoenix University (online)
Together HEIs	4388

Pētnieciskās universitātes

- ” No visām 6000 augstskolām ap 50 ir pasaules klases pētnieciskās universitātes – *research (-intensive) universities*
- ” Pēc dažiem uzskatiem viena pētnieciskā universitāte prasa 5'000'000 iedzīvotāju bāzi. Tikai tad ir iespējams koncentrēt resursus tā, lai varētu veikt atklājumus, kas nodrošina pasaules mēroga progresu zinātnē un tehnoloģijā.